

**Gemeente
Rotterdam**

Onderwerp: bespreking transitie cultuur benen-op-tafel

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Website: www.rotterdam.nl

Cluster: Maatschappelijke Ontwikkeling
Portefeuille: Onderwijs, Cultuur, Evenementen
Portefeuillehouder: Said Kasmi

Van: C. Melsen
Telefoon: 06-41550103
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Ons kenmerk: M2510-1381
Bijlage(n): 1

Datum: 15 oktober 2025

Aan de commissie
Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport

Beste commissieleden,

Op 17 september jl. spraken wij met elkaar over de transitie cultuur naar aanleiding van het advies van de kwartiermaker. Dat advies heb ik u toegestuurd voorzien van mijn eerste reactie daarop (25bb006104). Naar aanleiding van de bespreking in de commissie heeft u als tussenstap een benen-op-tafel moment ingelast op 30 oktober a.s. en mij per brief (25bb006823) gevraagd ter voorbereiding een meer uitgewerkt voorstel te sturen, afgezet tegen het voorstel van de kwartiermaker en de huidige situatie. Ook treft u als bijlage de antwoorden op de door u gestelde technische vragen.

Dit voorstel is tot stand gekomen in samenwerking met het kernteam transitie cultuur. Dit kernteam bestaat uit vertegenwoordigers uit de culturele sector in brede zin (onder wie directeurs van cultuurplaninstellingen en zelfstandig ondernemers in de creatieve sector) die de voorbije twee jaar de rol van klankbord vervulden voor kwartiermaker Heleen Ririassa. Daarvoor ben ik hen heel erkentelijk, want het is en blijft een uitdaging om verschillende perspectieven bij elkaar te brengen. Ook heb ik de input verwerkt van de IABx 2025, een panel van internationale adviseurs dat deze zomer de stad bezocht.

Tot slot wil ik u het aanbod doen om een technische sessie onderdeel te laten zijn van uw benen-op-tafelsessie. Daarmee hoop ik eventuele (technische) onduidelijkheden op voorhand bij u weg te nemen, zodat u een gedegen en weloverwogen besluit kunt nemen over het vervolg. Een en ander zal leiden tot een definitief voorstel dat u in de tweede helft van november ontvangt. Ook dit zal in samenwerking met het kernteam tot stand komen.

Nieuw Rotterdams cultuurbestel: de waarde van cultuur voor de stad en de bewoners
Rotterdam wil dé stad worden die ademt en bruist van cultuur: zichtbaar, hoorbaar en voelbaar in elke wijk en in ieders leven. Cultuur verbindt Rotterdammers en vormt de motor van verbeelding, innovatie en samenhang. Zo draagt cultuur bij aan een toekomstbestendige, rechtvaardige en aantrekkelijke stad in het hart van elke Rotterdammer en in het hart van elke wijk. Zodat cultuur voor elke Rotterdammer een vanzelfsprekendheid is.

Tegen de achtergrond van urgente maatschappelijke en economische uitdagingen, zoals sociale uitsluiting, schaarste aan ruimte, stijgende kosten met toenemende druk op publieke middelen én demografische veranderingen als een krimpende beroepsbevolking, staat Rotterdam voor grote keuzes, uitdagingen, maar tegelijkertijd ook kansen. Samenwerking over de grenzen van sectoren heen is hierbij noodzakelijk: denk aan het samenspel tussen veiligheid, buitenruimte, welzijnsaanbod, sport- en cultuurfaciliteiten in wijken. Cultuur levert economische kansen op, via werkgelegenheid, toerisme en innovatie. Cultuur is een motor binnen gezamenlijke stedelijke opgaven.

Alleen als we het bestel zelf ter discussie stellen, komen we tot een fundamentele herpositionering van cultuur. Daartoe bouwen we aan een nieuw Rotterdams cultuurbestel met een scherpe verdieping op de drie i's: inclusie, interconnectiviteit en innovatie door waarden als representatie, relevantie en eigenaarschap erin op te nemen. Met nadruk op onafhankelijkheid en flexibiliteit.

Uitgangspunten/waarden die behoren bij de transitie:

1. Inclusie & duidelijkheid voor deelname: iedereen telt mee, diversiteit wordt actief omarmd. Transparante manier van samenwerken en meedoen, toegankelijkheid, gelijkwaardigheid, participatie.
2. Interconnectiviteit & netwerk: verbinding tussen mensen, initiatieven en ideeën. Afspiegeling van stedelijke realiteit, netwerkvorming, het onzichtbare zichtbaar.
3. Innovatie: Vernieuwing en democratisering volgens niveau: inclusief in plaats van meerderheid/minderheid (of: polarisering).
4. Onafhankelijk: autonomie, integriteit, draagvlak.
5. Dynamisch & circulair: in beweging, veranderlijk / meebewegend met de stad, wisselende samenstelling van mensen, corrigeerbaar, duurzaamheid, veerkracht, evolutie.

Thema's uit advies kwartiermaker

1. Platform voor participatie: de Cultuurhaven
2. Cultuurhaven, raad en college: good governance in zes stappen
3. Investeringsfonds, instrumentarium en financiering
4. Domeinoverstijgend werken
5. Space & Place en vastgoed

Per thema is benoemd hoe mijn voorstel zich verhoudt tot het advies van de kwartiermaker en ten opzichte van de huidige situatie.

1. Platform voor participatie: de Cultuurhaven

Om bovengenoemde waarden echt te verankeren in een samenwerkingscultuur, heeft de Cultuurhaven een transparante en toegankelijke structuur nodig voor besluitvorming. Het is een noodzakelijk samenspel: waarden en mindset gaan samen met structuur en methode. Het ene kan niet zonder het andere.

(I) Advies kwartiermaker

De kwartiermaker introduceert de Cultuurhaven (werktitel) als een strategisch en onafhankelijk platform dat raad en college adviseert over algemeen cultuurbeleid. De blik van de Cultuurhaven is daarbij ook gericht op het sociale domein en gebiedsontwikkeling. De Cultuurhaven stelt brede vertegenwoordiging en burgerparticipatie centraal en levert gevraagd én ongevraagd advies. De kwartiermaker heeft de juridische inbedding niet ingevuld.

(II) Voorkeursscenario wethouder cultuur

Ik omarm het voorstel voor de Cultuurhaven van harte. De Cultuurhaven is in de eerste plaats een te ontwikkelen en uit te bouwen platform waarop cultuurmakers, organisaties, bewoners en betrokken Rotterdammers samen komen. Waar zij met hun ideeën, kennis en ervaring tot adviezen komen en het culturele, sociale en economische ecosysteem van Rotterdam verder versterken. De Cultuurhaven is dus vooral een ontwerptafel voor een nieuw, breed gedragen cultuurbeleid, met ruimte voor dialoog, experiment en samenwerking vanuit gelijkwaardigheid. In de Cultuurhaven verankeren we de doelen van de transitie.

Om de onafhankelijkheid en kwaliteit te waarborgen, krijgt de Cultuurhaven een stevige juridische basis als artikel 84-commissie (Gemeentewet). Ik kan mij voorstellen dat de benoeming van leden tot stand komt op voordracht van een onafhankelijke selectiecommissie die het platform representeert. Het voorstel voor de Cultuurhaven bespreek ik graag met u op 30 oktober.

De Cultuurhaven werkt volledig onafhankelijk, met transparante procedures en een open houding naar de stad. De backoffice wordt ingericht door de Cultuurhaven zelf op basis van behoeftes, functieprofielen en als voorstel administratief ondergebracht bij de gemeente Rotterdam. Voor het werk van de Cultuurhaven is jaarlijks een operationeel budget van €800.000 beschikbaar (voorheen middelen RRC). Dit budget maakt het mogelijk om gesprekken, bijeenkomsten, onderzoeken en creatieve samenwerkingen te organiseren, alles wat nodig is om de Cultuurhaven te laten functioneren als een levendig platform voor cultuur, verbeelding en stedelijke ontwikkeling.

(III) Scenario huidige situatie voortzetten

Diverse gremia als Directeurenoverleg, Makerscoalitie, RCB-instellingen (Rotterdamse Culturele Basis) en andere stakeholders in het culturele veld hebben raad en college voorzien van input en inzichten met betrekking tot het algemeen cultuurbeleid. Dit gebeurt meestal in de vorm van ongevraagde adviezen, zoals bleek tijdens het cultuurplanproces. De formele advisering over cultuurplansubsidies 2025-2028 werd gefaciliteerd door extern bureau BlueYard. Bij voortzetting huidig scenario zal opnieuw een extern bureau worden ingezet voor advisering cultuurplan en ad hoc ongevraagd advies ontvangen worden vanuit de gremia.

2. Cultuurhaven, raad en college: good governance in zes stappen

De kwartiermaker adviseert strikte toepassing van een heldere rolverdeling tussen college en gemeenteraad, zoals ook in de Gemeentewet is vastgelegd. Ik onderschrijf die en neem die mee in het raadsvoorstel. Een cruciaal element in dit samenspel is de rol van de nieuwe Cultuurhaven. De adviezen van de Cultuurhaven zijn namelijk niet vrijblijvend. De Cultuurhaven is een zelfbewuste en onafhankelijke speler naast de ambtelijke organisatie, het op te richten Fonds en de kennisnetwerkinstellingen.

Zo zullen bij het vaststellen van nieuw cultuurbeleid telkens de volgende stappen in vaste volgorde worden doorlopen, zodat alle betrokkenen elkaar kunnen houden aan ieders tijdsplan, rollen en bevoegdheden.

1. Cultuurhaven haalt behoeftes op en adviseert aan raad en college.
2. College bereidt voor: schrijft in opdracht van de raad conceptbeleid.
3. Cultuurhaven adviseert over conceptbeleid aan de raad en het college. College verwerkt dat tot definitief raadsvoorstel
4. Raad stelt het beleid vast.
5. College voert het beleid uit en stelt verdeling van middelen vast.
6. Raad controleert het uitgevoerde beleid.

Hiernaast is dat ook schematisch weergegeven.

3. Investeringsfonds, instrumentarium en financiering,

De herinrichting van de cultuurbegroting biedt ruimte om de financieringsmix voor cultuur te verrijken. Daarbij denken we aan het matchen van middelen, het aantrekken van Europese en landelijke fondsen, een strategische lobby en het ontwikkelen van nieuwe vormen van subsidie en investering, zoals een privaat-publiek fonds dat met inzet van publieke middelen privaat geld uit de markt gaat halen voor de inzet van kunst en cultuur in stedelijke opgaves.

(I) Advies kwartiermaker

De kwartiermaker pleit voor een nieuwe onafhankelijke entiteit, de oprichting van een Rotterdams Fonds voor Cultuur op afstand van de politiek. Die zou twee taken krijgen:

- Advisering over en verdeling van de gemeentelijke cultuursubsidies. De kwartiermaker rekent met ruim € 80 miljoen cultuurplanmiddelen als basis voor dit fonds.
- Binnen ditzelfde fonds wil de kwartiermaker met gemeentelijk geld private middelen aantrekken en matchen, bijvoorbeeld via private partijen, filantropie en revolvingfondsen.

(II) Voorstel wethouder cultuur

Een volledig onafhankelijk fonds gericht op de lange termijn kan dienen als aanjager van de transitie en heeft door aard en opzet de mogelijkheid met meer focus, innovatiever en dynamischer (want met meer financieel risico) activiteiten te ondernemen dan een gemeentelijke organisatie. Ik ben daarom enthousiast over een fonds dat juist daarop gericht is.

In de uitwerking zijn verschillende opties mogelijk:

- Een publiek-privaat stimuleringsfonds cultuurorganisaties inclusief leiderschapsprogramma's;
- Gemeentelijk geld als hefboom voor private bijdragen of geld uit andere publieke bronnen;
- Het streven naar social cultural return en het behalen van maatschappelijk rendement;

Deze lijst is verder aan te vullen. Ik wil komen tot een opdracht om de haalbaarheid langs een of meerdere van deze lijnen te laten onderzoeken en de uitkomsten vervolgens via de Cultuurhaven aan de gemeenteraad voor te leggen. Over de randvoorwaarden die u daarbij wilt meegeven hoor ik graag op 30 oktober. Ik zie mogelijkheden een start te maken met dit fonds per eerste helft 2027 met een relatief kleine investering (lumpsum) vanuit de gemeente als groeimodel. Vanaf de nieuwe beleidsperiode per 2029 heeft de gemeenteraad ruimer de mogelijkheid een stichtingskapitaal beschikbaar te stellen.

Juridisch is de combinatie van de twee taken - privaatrechtelijke taken (het hierboven genoemde volledig onafhankelijke fonds) en de uitvoering van publiekrechtelijke taken (subsidie verstrekken op grond van mandaat van het college) - onverenigbaar. Er zijn in ons land geen stichtingen (waaronder stichtingen als Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK) en de Rijkscultuurfondsen vallen) die beide taken combineren (zie ook de bijlage met de beantwoording van de technische vragen). Er zou dus voor de publiekrechtelijke taken nóg een entiteit nodig zijn, maar ik zie daarvan de meerwaarde niet. Het optuigen van een stichting met eigen directie, Raad van Toezicht, pand, IT-middelen etc. voor de uitvoering is geen antwoord op de vraag die voorligt en vergt een forse investering, zoals jaarlijkse exploitatielasten. Denk aan € 3,7 miljoen per jaar van het AFK.

Instrumentarium en financiering

Binnen het instrumentarium zie ik aanvullend op het Investeringsfonds:

- Het belang om de toegankelijkheid van subsidieregelingen te vergroten, bijvoorbeeld door de beoordelingscriteria te herzien, zodat deze beter aansluiten bij ondergerepresenteerde groepen, in lijn met het advies van het IABx. Of om bepaalde thema's en disciplines te versterken.
- De noodzaak te differentiëren in looptijden en subsidievormen om beter aan te sluiten bij de behoeftes van instellingen en makers in de stad. Denk aan begrotingssubsidies, pitches etc.
- De samenwerking binnen cultuur en over de grenzen van cultuur te stimuleren door coalities te ondersteunen die zich richten op stedelijke vraagstukken door domeinoverstijgend samen te werken.
- De behoefte om advisering over subsidieverdeling te flexibiliseren zoals in de vorm van visitaties, onafhankelijke externe commissies of trust based.

Financiële bewegingsruimte hiervoor zal ontstaan bij de start van de nieuwe beleidsperiode per 2029. Ik ben overigens verheugd dat landelijk eveneens beweging is ontstaan door het voornemen per 2029 de subsidieperiode voor rijksgefinancierde instellingen te verlengen naar acht jaar. Over deze en aanvullende ideeën zal de Cultuurhaven adviseren inclusief een globale budgetverdeling per regeling/programma. Ook zal de Cultuurhaven met een sociale-netwerkanalyse in de hand adviseren op rollen en functies in het culturele ecosysteem.

De advisering over de verdeling van individuele subsidies binnen zo'n regeling doet de Cultuurhaven overigens niet, om belangenverstrengeling tussen het adviseren over cultuurbeleid en het toekennen van subsidie voor de uitvoering daarvan te voorkomen.

De uitvoering en administratieve ondersteuning blijven ondergebracht bij de gemeente Rotterdam, vanwege de aanwezige expertise, infrastructuur en ICT-faciliteiten. De gemeente vervult hierin uitsluitend een faciliterende en secretariële rol en heeft geen inhoudelijke invloed op de adviezen of besluiten over de verdeling van middelen.

(III) Scenario huidige situatie voortzetten

De onafhankelijke advisering aan het college over de verdeling van individuele subsidies gebeurt door de Adviescommissie projectsubsidies en impulsregeling. De gemeenteraad stelt beleidskaders vast, instellingen dienen aanvragen in, onafhankelijke commissies adviseren over de subsidieverdeling, waarna het college de subsidiebesluiten neemt. De gemeentelijke organisatie fungeert als administratieve backoffice.

4. Domeinoverstijgend werken (DOW)

De verbinding van cultuur met andere domeinen heeft urgentie. Dit werd ook bevestigd in de commissievergadering ZWCS op 24 september jl.

(I) Advies kwartiermaker

De kwartiermaker constateert een gebrek aan samenhangend beleid en financierings-systeem. Daarnaast is volgens haar ontschotting van de financiering essentieel. Ze pleit voor duurzame, intersectorale budgetten en looptijden. De mogelijkheid om gemeentelijke budgetten te koppelen is hiervan onderdeel.

(II) Voorstel wethouder cultuur

Ik onderschrijf al langer het belang van domeinoverstijgend werken. De kracht van cultuur ligt immers in de verbinding. Cultuur kan niet langer gezien worden als een op zichzelf staand domein, maar moet (nog) sterker worden verweven met o.a. onderwijs, welzijn, zorg, economie en duurzaamheid, ook de IABx pleit voor het integreren van cultuur in alle sectoren. DOW gaat twee kanten op: (1) een institutionele benadering, die gaat over samenwerken tussen instituten uit verschillende domeinen, dit is bijvoorbeeld hoe instellingen uit kunst en gezondheid (vaak) samenwerken. (2) een informele/grassroots benadering, waar binnen organisaties meervoudige, domeinverbindende waarde wordt gemaakt. Deze benadering is gebaseerd op erkenning.

In het bestel vanaf 2029 moet dit wat mij betreft steviger verankerd zijn. Ik wil de doelstelling om cultuur integraler onderdeel te laten zijn van stedelijke vraagstukken centraal stellen en verdere inzet op domeinoverstijgend werken, ook binnen de gemeentelijke organisatie, binnen mijn invloedssfeer versterken om de tijdelijke en projectmatige aard van DOW te doorbreken. Daarom ben ik de komende tijden al met diverse partijen, collega's en organisaties in gesprek: hoe zetten we een grotere stap naar duurzaam domeinoverstijgend werken. Dat vraagt een lange adem zoals uw raadscommissie heeft onderkend in het debat daarover op 24 september jl.

(III) Scenario huidige situatie voortzetten

In de huidige situatie wordt er al domeinoverstijgend gewerkt. Maar het is nog te incidenteel. Er zijn al wel mooie voorbeelden en initiatieven gestart.

Voorbeelden domeinoverstijgend werken:

- Cultuur en Onderwijs: scholen werken samen met makers om jongeren eigenaarschap en verbeeldingskracht te geven en bij te dragen aan de ontwikkeling van hun talent.

- Cultuur, welzijn en zorg: cultuur draagt bij aan ontmoeting, het verminderen eenzaamheid en versterken van fysieke en/of mentale gezondheid. Het is een onderdeel van de sociale basis.
- Cultuur en Economie: creatieve ondernemers brengen innovatie en ondernemerschap samen met maatschappelijke impact.
- Cultuur en Duurzaamheid: culturele hubs worden broedplaatsen voor circulaire praktijken en groene innovatie.
- Cultuur en Onderwijs: inzet van cultuurcoaches en de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit:
- Cultuur en Welzijn: programmering in Jongerenhubs; Wereldgezondheidsdag, Rotterdam Onbeperkt en Week van de Toegankelijkheid.
- Cultuur en Veilig: nachtcultuur en Evenementenbeleid. Preventie met Gezag.
- Cultuur en Zorg: gezond Actief Leven Akkoord (GALA) Dagbesteding i.h.k.v. Dementievriendelijke Stad. Lokale agenda Arts in Health aanpak.
- Cultuur en Armoedebestrijding: jeugdfonds sport en cultuur (per 1 maart 2026 via RotterdamPas).
- Cultuur en Stedelijke Ontwikkeling: samenwerking in Architectuurbeleid o.a. Stadmakerscongres, Rotterdam Architectuur Maand, architectuur-cultuureducatie.
- Cultuur en Economie: nachtcultuur, evenementenbeleid, toerisme

5. Space & Place en vastgoed

Space and Place gaat over de publieke ruimte (space) en de betekenis die we toekennen aan deze ruimte opdat het tot een plek (place) gemaakt wordt. Zeker in een groeiende stad is cultuur dichtbij van belang en relevant. Daarvoor is voldoende betaalbare en toegankelijke ruimte voor cultuur belangrijk. Want cultuur speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van een wijk en in het functioneren van de stad.

(I) Advies kwartiermaker

De kwartiermaker adviseert dat er een krachtiger regie moet worden gevoerd op de rol van cultuur in stadsontwikkeling en dat de sector en de afdeling Cultuur daar een krachtiger positie bij inneemt.

De kwartiermaker concludeert dat het oplossen van de vastgoedproblematiek begint met meer transparantie, betere informatievoorziening en structurele aanpassingen. Ook zou het volledige accres vanaf 2026 naar de instellingen moeten gaan. Verder adviseert de kwartiermaker om de verkoop van gemeentelijk vastgoed te stoppen en waar mogelijk aan te kopen ten behoeve van culturele instellingen. Tot slot pleit zij voor het nivelleren van huurprijzen en het ontkoppelen in de subsidie van de dekking van huurlasten en van programmakosten.

(II) Voorstel wethouder cultuur

Ik neem de adviezen Space and Place en Vastgoed van de kwartiermaker over. Er wordt al samengewerkt in een integraal team om kansen voor de wijk en de gemeenschap te verbinden aan een plek. Die werkwijze gaat doorontwikkeld worden om te komen tot steviger positie. Samen met het integrale team en makers wordt gewerkt aan de ontwikkeling van maatschappelijk vastgoed in de bestaande stad en in de gebiedsontwikkelingen. Er wordt gekeken naar slimmer gebruik van ruimte: combinaties van onderwijs, cultuur, sport etc. waarmee publieke ruimte optimaal benut wordt. De Sociale Basis is een kans om in de buurt van bewoners ontmoeting, cultuur, bewegen, zorg, welzijn etc. te organiseren. Gebouwen zijn belangrijk in het culturele ecosysteem en dit gegeven verdient een lange termijnbenadering. Het is daarom wenselijk, zoals de

kwartiermaker ook constateert, dat de gemeente meer vastgoed in bezit heeft. De gemeente hoeft namelijk geen winst te maken op panden en dat maakt de huur vaak lager - zeker op lange termijn - dan op de commerciële markt.

Cultuurinstellingen met een podium waar ook andere cultuurmakers gebruik van kunnen maken, zijn belangrijk in het aanbod en het cultureel ecosysteem. Het helpt om deze plekken nog toegankelijker te maken.

Ruimte voor cultuur in de groeiende stad is geregeld met de referentiewaarden en de uitvoeringsstrategie omgevingsvisie. Het is op dit moment (nog) niet nodig om, zoals de IABx adviseert om via landtrusts ruimte voor cultuur te waarborgen.

Het advies om meer transparantie te geven over de gemeentelijke huur en de gemeentelijke subsidie neem ik over. Maar een ontkoppeling zoals in Amsterdam, waar de kwartiermaker aan refereert, zal ik niet toepassen. Daarbij wordt namelijk het huurbedrag van de subsidie afgehouden. Dit draagt mijns inziens niet bij aan transparantie. Instellingen die bij de gemeente huren hebben dan geen rekening te houden met huur. Alle anderen (de meerderheid) wel. Bovendien levert het niet meer middelen op voor het programma.

(III) Scenario huidige situatie voortzetten

Samen met een integraal team en makers werkt de afdeling cultuur aan de ontwikkeling van maatschappelijk vastgoed in de bestaande stad en in de gebiedsontwikkelingen.

Planning/fasering

Hierna treft u op de verschillende onderdelen een fasering aan:

Fase I (2026)

Cultuurhaven:

- Uiterlijk 1 maart 2026: instelling van de Cultuurhaven, het formele adviesorgaan voor cultuurbeleid voor college en raad in de vorm van een artikel 84-commissie;
- Uiterlijk 1 juni 2026: inrichting van het platform Cultuurhaven, benoeming leden met daarin een brede vertegenwoordiging van de stad, bewoners en cultuurmakers;
- Uiterlijk 1 oktober 2026: opdracht van de gemeenteraad aan de Cultuurhaven tot het uitbrengen van een cultuurverkenning ter voorbereiding op de beleidsperiode vanaf 2029 inclusief een globale verdeling van budgetten;

Investeringsfonds:

- Q2/3: opdracht voor het uitwerken van een businesscase.
- Q3/4: oplevering businesscase en besluit over vervolgtraject.

Domeinoverstijgend werken:

- In gezamenlijkheid (bestuurlijk en ambtelijk) ontwikkelen van programma's om domein overstijgend werken verder te versterken, zodat cultuur kan bijdragen aan de opgaven voor de stad.

Fase II (2027-2028)

- Q1 2027: Cultuurhaven levert een integraal advies op over de uitgangspunten voor de beleidsperiode per 1 januari 2029 inclusief een globale verdeling van budgetten;
- Q1/2 2027: bij een positieve uitkomst verkenning Investeringsfonds: een entiteit op te richten met als taak een investeringsfonds te starten en beheren als

groeimodel, waarbij de middelen worden gevormd door gemeentelijke middelen, overige publieke en private middelen;

- Q2 2027: vaststellen uitgangspunten van het cultuurbeleid per 1 januari 2029 door de gemeenteraad;
- Het ontwikkelen van gedifferentieerd aanbod van financiering via het opzetten van subsidieregelingen, ondersteuningsvormen en andere werkvormen na advisering door de Cultuurhaven;
- Doorlopend: verder brengen van de huidige integrale samenwerking om te komen tot ontwikkeling van ruimte voor cultuur in de stedelijke ontwikkeling: in de wijk, de (bestaande) stad en gebiedsontwikkelingen.

Fase III (vanaf 2029)

- Start uitvoering nieuwe beleidsperiode.

Een vergelijking tussen beleidsperiodes vanaf 2021:

Hierna zijn samenvattend de invulling en impact van verschillende elementen van de transitie afgezet tegen de betreffende beleidsperiode.

Beleids- periode	Governance (uitvoering)	Fonds	Represen- tatie advies- orgaan	Instrumen- tarium en financiering	Domein- overstijgend	Jaarlijkse kosten in € (* = raming)
2021-24	Onduidelijk	Geen	RRKC	Alleen meerjarige subsidies	Niet	± 700.000: uit de cultuur- begroting
2025-28	Onduidelijk	Geen	Ad hoc adviescom- missie	Alleen meerjarige subsidies	Ad hoc	± 800.000: uit de cultuur- begroting
2029- Voorstel kwartier- maker	Duidelijk	Extern fonds op afstand	Cultuurhaven plus Fonds	Divers palet aan subsidies	Aanwezig, maar door fonds op afstand beperkt	Cultuurhaven: ± 800.000: beschikbaar in de cultuur- begroting Fonds: ± 3,7 mln.*
2029- Voorstel wethouder	Duidelijk	Investerings- fonds publiek- privaat (groeimodel)	Cultuurhaven en adviescom- missies	Divers palet aan subsidies + werkvormen	Integraal	Cultuurhaven: ± 800.000: beschikbaar in de cultuur- begroting Groeimodel investerings- fonds: nader te bepalen

Samenvattend

Met deze brief ben ik ingegaan op de door u gestelde vragen ter voorbereiding op uw overleg van 30 oktober. Zoals al in de inleiding gesteld, doe ik u het aanbod om een technische toelichting onderdeel te laten zijn van die bespreking. Uw input zal ik meenemen in de beraadslaging over het raadsvoorstel dat in november uw kant op komt. Ik vertrouw erop met deze brief toezegging 25bb006823 te hebben afgedaan.

Cultuur verdient naast erkenning, actieve versterking vanuit het publieke domein. Publieke waarde ontstaat immers in nauwe samenwerking tussen bewoners, makers, instellingen, organisaties en de gemeente. Daarom roep ik ambtenaren en bestuurders op om de komende jaren, vanuit het gedeelde belang voor stad en bewoners, ruimte te maken voor vernieuwing en de complexiteit van deze transitie te omarmen. Ik kan mij goed voorstellen dat ook de nieuwe gemeenteraad zich hiernaar organiseert, bijvoorbeeld door het instellen van een meer integrale raadscommissie. Samen werken we toe naar een relevant, inclusief en toekomstbestendig cultuuraanbod waarin elke Rotterdammer, in elke wijk, iets vindt, zich herkent of actief aan kan deelnemen.

Met vriendelijke groet,

Said Kasmi
Wethouder Onderwijs, Cultuur, Evenementen

Bijlage:

1. Beantwoording technische vragen